

บทที่ 3

วิธีดำเนินการการศึกษาวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาประวัติความเป็นมา และแนวคิดในการสร้างสรรค์ นาฏยประดิษฐ์ ชุด ละครเวที ศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบของการแสดง ละครเวที ในหัวข้อ ท่ารำ กระบวนการรำ เครื่องดนตรี ทำนองเพลง เครื่องแต่งกาย และโอกาสที่ใช้ เพื่อเป็นการอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมของไทย ให้ดำรงอยู่คู่กับชาติไทยต่อไป โดยผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการดำเนินการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ขั้นตอนการศึกษาวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. การนำเสนอข้อมูล

1. ขั้นตอนการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูล ในลักษณะของการผสมผสาน การศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) และการศึกษาภาคสนาม (Field Research) โดยดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1.1 การศึกษาเอกสาร ตำรา หนังสือ และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ เมืองศรีเทพ นาฏยประดิษฐ์ นาฏยลักษณ์ ลักษณะการแต่งกายและเครื่องประดับใน เมืองศรีเทพ เพื่อรวบรวมมาวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา แหล่งศึกษาค้นคว้า คือ
 - 1.1.1 ห้องสมุดสำนักศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
 - 1.1.2 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
 - 1.1.3 สำนักงานอุทยานประวัติศาสตร์เมืองศรีเทพ
 - 1.1.4 สำนักศิลปวัฒนธรรมนครบาลเพชรบูรณ์
 - 1.1.5 ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว อุทยานประวัติศาสตร์เมืองศรีเทพ
 - 1.1.6 หอสมุดเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ จังหวัดเพชรบูรณ์
 - 1.1.7 ห้องสมุดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดเพชรบูรณ์

1.2 การสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาได้คัดเลือกจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์ นาฏยประดิษฐ์ ชุดละครเวที ได้แก่

1.2.1 รองศาสตราจารย์คมคาย หมื่นสาย ผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม นครบาลเพชรบูรณ์

1.2.2 นางปิ่นธนา สงวนบุญยพงษ์ ผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ (อดีตอาจารย์ ภาควิชานาฏศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์)

1.2.3 นางกิงกาญจน์ มั่นคงดี ครูผู้สอนบ้านรำไทยและรักษาราชการ(อดีตอาจารย์ พิเศษ ภาควิชานาฏศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์)

1.2.4 นายช่วงวิทย์ เทียนศรี อาจารย์ภาควิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

1.2.5 นางสาวสมคิด แดงทองแท้ ครูคศ.3 โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย จังหวัด ฉะเชิงเทรา(นักศึกษาเอกนาฏศิลป์ รุ่นที่2)

1.2.6 นางสาวอรพรรณ ทาโชน ธุรกิจส่วนตัว(นักศึกษาเอกนาฏศิลป์ รุ่นที่ 2)

1.2.7 นางอรทัย ศรียากุล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านใหม่วังตะเคียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1(นักศึกษาเอกนาฏศิลป์ รุ่นที่2)

1.2.8 นางมริษา ชัยนิลพันธ์ นักวิชาการ สำนักศิลปวัฒนธรรมนครบาลเพชรบูรณ์ (นักศึกษาเอกนาฏศิลป์ รุ่นที่3)

1.2.9 นางวันทนา ชัยปะ ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านโนนตูม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1(นักศึกษาเอกนาฏศิลป์ รุ่นที่3)

1.3 เก็บข้อมูลภาคสนาม

ครั้งที่ 1 วันที่ 18 – 20 กันยายน พ.ศ.2554 (เก็บข้อมูลด้านเนื้อหาจากเอกสาร)

ครั้งที่ 2 วันที่ 15 – 16 ตุลาคม พ.ศ.2554 (เก็บข้อมูลด้านเนื้อหาทางโบราณคดีและ โบราณวัตถุ อุทยานประวัติศาสตร์เมืองศรีเทพ)

ครั้งที่ 3 วันที่ 6 – 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2555(รับการถ่ายทอดทำรำกระบวนทำรำโดย ละเอียด)

ครั้งที่ 4 วันที่ 12 – 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2555(บันทึกทำรำเป็นภาพนิ่งและ ภาพเคลื่อนไหว)

2.เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

2.1เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษามีดังนี้

2.1.1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม เพื่อบันทึกการรายละเอียด เพื่อบันทึกการรายละเอียด เกี่ยวกับองค์ประกอบและกระบวนการทำรำ ของนาฏยประดิษฐ์ ชุด ระบายศรีเทพ ที่สำนักวัฒนธรรม และภาควิชานาฏศิลป์ วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ร่วมกันสร้างขึ้น

2.1.2 การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง(Structurd Interview)เครื่องมือแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาวิวัฒนาการ องค์ประกอบ และกระบวนการทำรำนางาญประดิษฐ์ ชุดระบำศรีเทพ

2.2 เครื่องมือช่วยในการเก็บข้อมูล ได้แก่

2.2.1 สมุดจดบันทึก

2.2.2 เครื่องบันทึกเสียง

2.2.3 กล้องถ่ายรูป

2.2.4 กล้องวีดีทัศน์

2.3 วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล(แบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์)

วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับประวัติศาสตร์เมืองศรีเทพ

ขั้นที่ 2 กำหนดขอบข่ายในการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าวิจัย

ขั้นที่ 3 สร้างแบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างสรรค์งานนาฏยประดิษฐ์ ชุด ระบำศรีเทพ

ขั้นที่ 4 นำแบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา(Content validity)

ขั้นที่ 5 นำแบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์ที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรวจสอบมาแก้ไขปรับปรุงและเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับความเห็นชอบ

ขั้นที่ 6 นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาค้นคว้าดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ประกอบการค้นคว้าทางเอกสาร ตำรา หนังสือ และงานวิจัยต่าง ๆ โดยการเดินทางไปเก็บข้อมูล ณ อุทยานประวัติศาสตร์เมืองศรีเทพ ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์ และได้จัดข้อมูลเป็นลายลักษณ์อักษรแบบวิเคราะห์เชิงพรรณนา การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้เก็บข้อมูล ดังนี้

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติศาสตร์เมืองศรีเทพ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร และโบราณสถานที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้รู้

3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของงานสร้างสรรค์นาฏยประดิษฐ์ ชุด ระบำศรีเทพ

3.3 การรับการถ่ายทอดทำรำและกระบวนการทำรำระบำศรีเทพ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยประมวลข้อมูลจากเอกสาร ตำรา หนังสือ ผู้เกี่ยวข้อง และงานวิจัย การสัมภาษณ์ การสังเกตและจากการฝึกปฏิบัติทำรำ รวบรวมข้อมูลภาคสนามมา ศึกษาวิเคราะห์ตามจุดมุ่งหมาย และประเด็นที่กำหนดไว้ในขอบเขตด้านเนื้อหา นำมาสรุปเป็น เอกสารทางวิชาการ

4.1 วิเคราะห์ประวัติความเป็นมาของระบำศรีเทพ

4.2 วิเคราะห์เครื่องแต่งกาย จากภาพปูนปั้น รูปแกะสลักเทพเจ้า ลวดลายต่าง ๆ ที่ปรากฏบนโบราณสถานโบราณวัตถุ ณ อุทยานประวัติศาสตร์เมืองศรีเทพ

4.3 วิเคราะห์ท่ารำจากปูนปั้น รูปแกะสลักเทพเจ้า เปรียบเทียบกับท่ารำ 108 ท่าในตำรา นาฏยศาสตร์

5. การนำเสนอข้อมูล

นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์(Descriptive Analysis) โดยประมวลข้อมูลจากเอกสาร ตำรา หนังสือ ผู้เกี่ยวข้องและงานวิจัย การสัมภาษณ์ การสังเกต และจากการนำเสนอรูปแบบการแสดงจากการฝึกปฏิบัติทำรำระบำศรีเทพ รวบรวมข้อมูล ภาคสนาม มาศึกษาวิเคราะห์ตามจุดมุ่งหมายและประเด็นที่กำหนดไว้ในขอบเขตด้านเนื้อหา นำมาสรุปเป็นเอกสารทางวิชาการ การนำเสนอเป็น 5 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 4 นาฏยประดิษฐ์ระบำศรีเทพ

บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ